

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 2/1973-74 med anledning av landstingsman Erik Lundqvists m.fl. landstingsmäns motion att Landstinget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om att landskapsstyrelsen i brådskande ordning vidtager åtgärder för ändring av landskapslagen om grunderna för skolväsendet av den 2.7 1970 sålunda, att Mariehamns stad bildar ett eget högstadiesdistrikt och de övriga åländska kommunerna bildar ett eller flera högstadiesdistrikt.

Landstinget har inbegärt kulturutskottets betänkande över ovan nämnda motion. Med anledning härav får utskottet, som i ärendet hört lantrådet Alarik Häggblom och utbildningschefen Lennart Winqvist, anföra följande:

Kulturutskottet har behandlat denna hemställningsmotion och funnit den grunda sig i huvudsak på tre motiv: a) kommunernas självbestämmanderätt, b) ekonomiska aspekter och c) pedagogiska omständigheter. Motionärerna anför historisk tradition och skriven lag såsom grund för första motivet. För de två senare motiven anföras stöd i den utredning som på Mariehamns stads uppdrag behandlade frågan om distriktsindelningen för grundskolans högstadium och dess konsekvenser för staden.

Utskottet har funnit den i motionen väckta frågan vara av stort principiellt och också praktiskt omfång. Nu gällande lagstadgande från år 1970 har ej hunnit tillämpas i större omfattning. Å andra sidan sker övergången till ordinarie grundskola den 1 inkommande augusti. Av hänsyn härtill bör eventuella ändringar i berörda lagstadgande föregås av en saklig beredning och ingående opartisk utredning vilken utskottet varken anser ankommer på sig eller har möjligheter att utföra. Samtidigt har utskottet reagerat mot motionens kategoriskt utformade kläm - en kläm som tar sikte på direkt lagändring och sålunda skulle binda utredningen vid ett fixerat resultat. För att vara en hemställningsmotion finner utskottet dess utformning olycklig även om syftemålet i sak kan försvaras och åtminstone ge anledning till hela frågekomplexets allsidiga och av hänsyn till det sagda brådskande genomgång. Utskottet, som på grund av dess kategoriska utformning ej kunnat omfatta motionen, har dock enhälligt beslutat intaga en medlande ståndpunkt i huvudfrågan i syfte att motionens positiva del skall kunna tillvaratagas.

-2-

Med hänvisning till det anförda får utskottet värdsamt föreslå
att Landstinget först måtte förkasta
ltm Erik Lundqvists m.fl. ifrågavarande
motion och sedan besluta att landskaps-
styrelsen ur främst pedagogisk och ekonomisk
synpunkt undersöker möjligheterna för en
sådan ändring av landskapslagen om grunder-
na för skolväsendet (28/1970) att land-
skapet för grundskolans högstadium kan ut-
göra ett eller flere distrikt och inom
kommande mars månad avger därav eventuellt
påkallad framställning till Landstinget.

På kulturutskottets vägnar:

Göran Fagerlund
ordförande

Gunnar Jansson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Fagerlund, viceordföranden
Arvidsson samt ledamöterna Nils Karlsson (delvis), Nordlund (delvis)
och Göte Sundberg.